

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
हुलाक सेवा विभाग
हुलाक निर्देशनालय, धनुषा
जनकपुरधाम, धनुषा

सूचनाको हक कार्यान्वयन सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) बमोजिम

स्वतः प्रकाशन गरिएको ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को

चौथो त्रैमासिक प्रतिवेदन

२०८२ बैशाख महिना देखि असार महिना सम्म

--	--	--

हुलाक निर्देशनालय, धनुषा

जनकपुरधाम, धनुषा

फोन नं. ०४१-४२०१६२

Email :dhanusha@nepalpost.gov.np

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
हुलाक सेवा विभाग
हुलाक निर्देशनालय, धनुषा
जनकपुरधाम

१. परिचय

हुलाक भन्नासाथ सामान्य चिठीपत्रहरू आदान-प्रदान गर्ने कार्यलाई नै बुझिन्छ । हुलाक सेवा भन्नाले चिठीपत्र तथा प्याकेजहरू(parcel) एक स्थानबाट अर्को स्थानमा पठाउने एक प्रणाली भन्ने बुझिन्छ । व्यक्तिगत तथा अन्य सबै प्रकारका चिठीपत्र, कानूनले निषेध गरे बाहेकका सामग्रीहरू (समाचार पत्र, किताब, पत्रिका, साहित्यिक सामग्री तथा अन्य व्यापारिक सामग्री) विश्वको एक स्थानबाट अर्को स्थानमा पठाउने कार्य नै समग्रमा हुलाक सेवा हो ।

विश्वमा सन् १६६० मा बेलायतका तत्कालिन राजा चार्ल्स द्वितीयले General Post Office स्थापना गरेको इतिहास भेटिन्छ । नेपालमा चिठीपत्र मार्फत खबर, सूचना र समाचार आदान-प्रदान गर्न हुलाक सेवाको शुरुवात प्राचिन समयमा नै भएता पनि व्यवस्थित रूपमा तत्कालीन राणा प्रधानमन्त्री रणोद्विप सिंहको पालामा वि.सं.१९३५ मा स्थापित नेपाल हुलाक घरबाट प्रारम्भ भएको हो । नेपालको हुलाक सेवा विश्व हुलाक संघ तथा एशिया तथा प्रशान्त क्षेत्रीय हुलाक संघको सन् १९७४ मा सदस्य भएकोले नेपालका हुलाक सम्बन्धी कानूनका साथसाथै हुलाक सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड, मार्गदर्शन, सम्झौता, समझदारी तथा कन्भेन्सन तथा विश्व हुलाक संघका हुलाक प्रणालीहरू पालना गरी हुलाक सेवा सञ्चालन हुँदै आएको छ ।

यस हुलाक निर्देशनालय, धनुषा अन्तर्गत ७ वटा जिल्ला हुलाक कार्यालय, १२८ वटा हुलाक कार्यालयहरू रहेका छन् ।

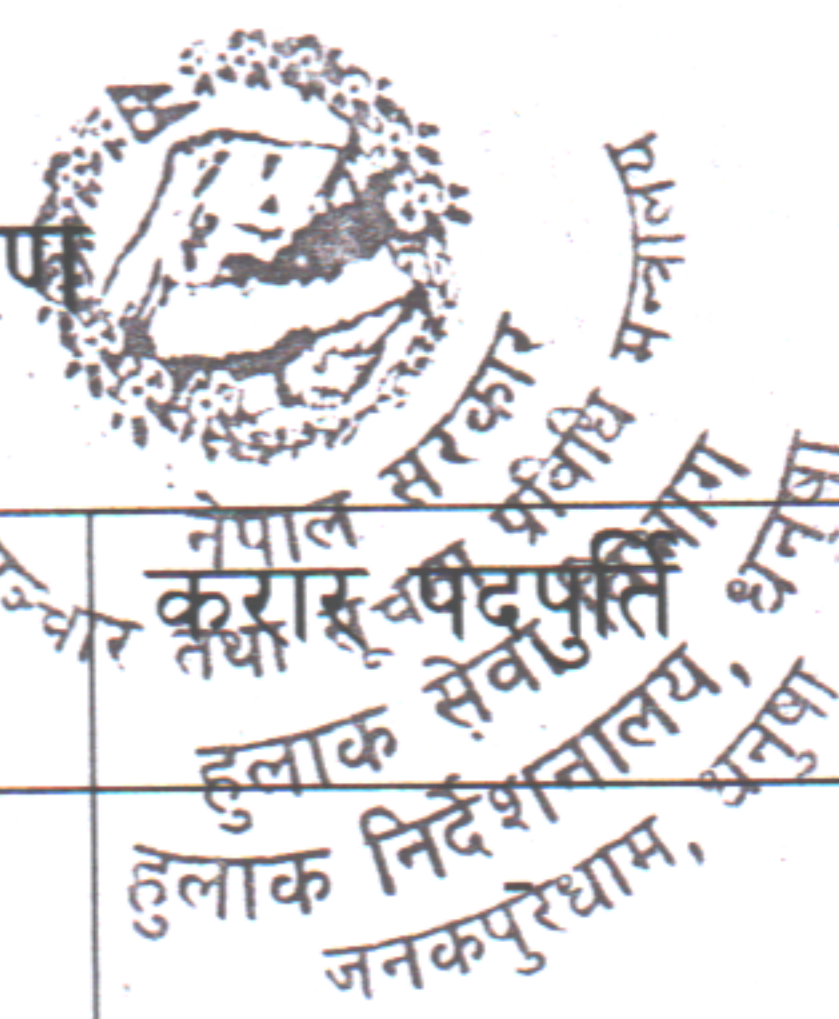
धनुषा जिल्ला भित्रका लागि जिल्ला हुलाकको रूपमा समेत काम गर्ने यस निर्देशनालयको संरचना अन्तर्गत १७ वटा हुलाक कार्यालयहरू र १ वटा हुलाक काउन्टर रहेका छन् ।

२. कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

प्रचलित कानून र अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौताका आधारमा नेपाली जनतालाई शीघ्र तथा विश्वसनीय रूपमा चिठीपत्रमा पहुँच कायम गर्नु यस कार्यालयको प्रमुख कार्य हो । यसका अन्य प्रमुख कार्यहरू देहायबमोजिम छन् ।

- चिठीपत्र तथा पुलिन्दाहरू समयमै सम्बन्धित प्रापक समक्ष पुर्याउने तथा आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने,
- चिठीपत्र तथा पुलिन्दाहरू रजिष्ट्री गर्ने/गराउने,
- हुलाक टिकट विक्री वितरण गर्ने/गराउने ,
- द्रुत (EMS) सेवा प्रदान गर्ने/गराउने,
- मातृहका निकायहरूको नियमित अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्ने,
- रेडियो एफ.एम. तथा केबलहरूको इजाजत पत्रहरू नविकरण गर्ने,
- लोककल्याणकारी विज्ञापन वापत पत्र पत्रिका तथा एफ.एम. हरूको अनुगमन तथा भुक्तानी गर्ने,
- जिल्ला हुलाक कार्यालयहरूबीच आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- हुलाक सेवा विभागको निर्देशन बमोजिमको अन्य सेवाहरू प्रदान गर्ने,

३. हुलाक निर्देशनालय, धनुषाको दरबन्दी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	पद	स्वीकृत पद	स्थायी पदपुर्ति	कैफियत
१.	हुलाक निर्देशक	१	१	
२.	हुलाक अधिकृत	१	-	१ रिक्त
३.	नायब सुब्बा	२	२	-
४.	खरीदार	२२	१२	१० रिक्त
५.	हल्कारा	५३	७	३५
६.	हुलाकी	४	३	१
७.	ह.स.चा.	१	-	१
८.	कार्यालय सहयोगी	२	१	१ रिक्त

४. हुलाक निर्देशनालय, धनुषाबाट प्रदान गर्ने सेवाहरु:

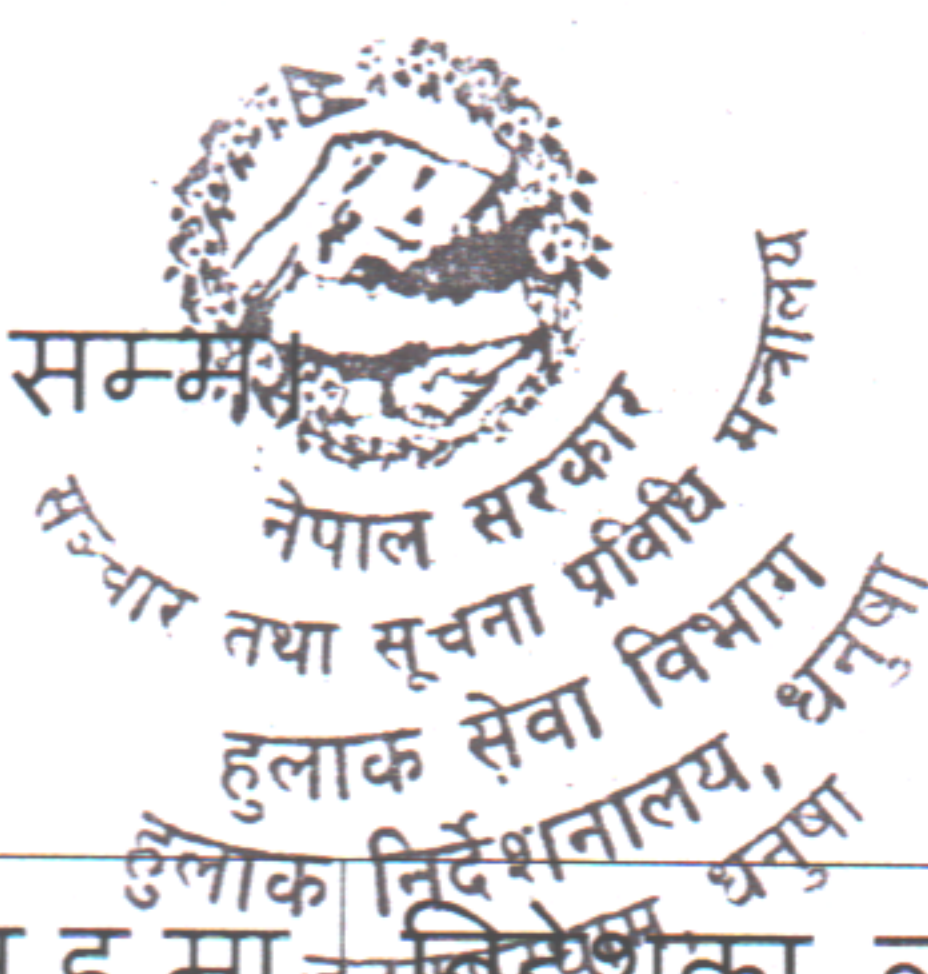
- हुलाक टिकट विक्री सेवा,
- चिठी पत्र रजिष्ट्री पुलिन्दा, EMS दर्ता तथा वितरण सेवा,
- प्राप्त पार्सल पासपोर्ट वितरण सेवा,
- केवल FM रेडियो र पत्रपत्रिका नवीकरण सम्बन्धी सेवा,
- सूचनाको हक सम्बन्धी सेवा स्वतः प्रकाशन,
- छापाखाना लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० अनुसार कार्य
- कार्यालयका सम्पूर्ण गतिविधिहरु, सूचना, जानकारीहरु सामाजिक संजाल फेसबुक पेज र अन्य फोन मार्फत नियमित अपडेट गर्ने गरिएको छ। जसबाट सेवाग्राहीहरुको सूचनाको हक कार्यन्वयनमा सुनिश्चित भएको।
- कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा प्राप्तिका बारेमा सेवाग्राहीहरुलाई सहयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ।

५. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा	लाग्ने दस्तुर र	लाग्ने अवधि	कैफियत
१.	टिकट विक्री	लागू नभएको हुनाले	तुरुन्त	
२.	रजिष्ट्री पत्र र पू. दर्ता	तोकिए अनुसार	तुरुन्त	
३.	पत्रिका हुलाक दर्ता नवीकरण	तोकिए अनुसार	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
४.	केवल नविकरण, FM रेडियो नविकरण	अघिल्लो वर्षको रोयल्टी तिरेको हुनुपर्ने	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
५.	द्रुत पत्र दर्ता	तोकिए अनुसार	तुरुन्त	
६.	चिठी पत्र, पासपोर्ट वितरण	निशुल्क	तुरुन्त	
७.	केबुल, FM रेडियो रोयल्टी	चालु आ.व.को नवीकरण तिरेको हुनुपर्ने	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
८.	पोष्ट बक्स नवीकरण	गत आ.व.को नवीकरण गरेको हुनुपर्ने	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
९.	छापामाध्यम लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन, प्रसारण, अनुगमन, निरिक्षण तथा रकम भुक्तानी	छापामाध्यम लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन सम्बन्धि मापदण्ड, २०८० अनुसार लाग्ने दस्तुर	प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र अनवार्य रूपमा बिल पेश गर्नुपर्ने	

६. सम्पादन गरेको डाँक वस्तुको विवरण

अवधि: २०८२ बैशाख महिना देखि असार मसान्त सम्म

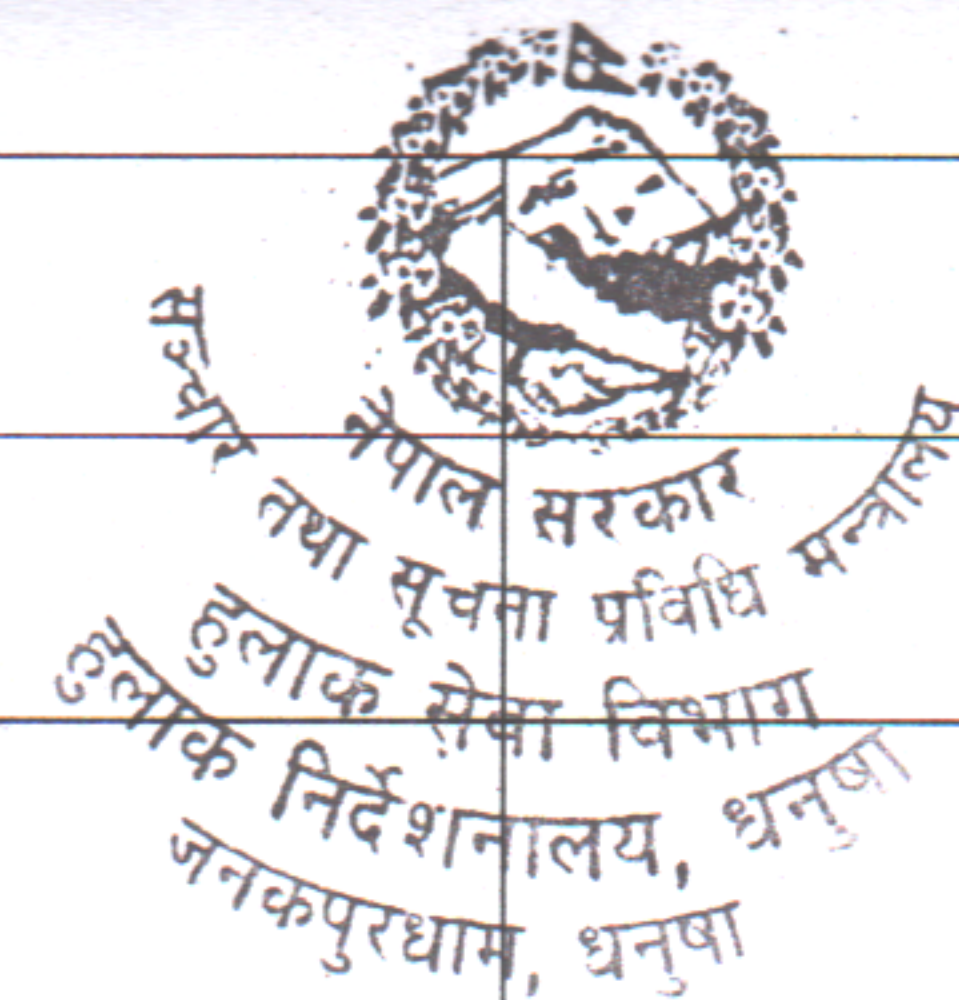
१. हुलाक वस्तु दर्ता संख्या:

क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	जि.हु.का./ई.हु.का./अ.हु.मा दर्ता(आन्तरिक)	हुलाक निर्देशिका लागि दर्ता भएको(वैदेशिक)	कैफियत
क.	साधारण चिठी	२७७	-	
	रजिष्ट्री चिठी	१२२३३	६	
	विमा चिठी	-	-	
	साना पाकेट	-	-	
	हुलाक दर्ता	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	-	-	
	अन्धा साहित्य	-	-	
	बुक पोष्ट,छापा कागज	-	-	
ख.	पुलिन्दा	११	-	
ग.	EMS By Land	१२	-	
	EMS By Air	५३	-	
जम्मा		१२५८६	६	

२. हुलाक वस्तु आयात संख्या:

क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	आफ्नो जिल्लाभित्र वितरणको लागि अन्य जिल्लाबाट प्राप्त भएको	आफ्नो जिल्लाभित्र वितरणको लागि विदेशबाट प्राप्त भएको(वैदेशिक)	कैफियत
क.	साधारण चिठी	५०८	१३०	
	रजिष्ट्री चिठी	६२३७	५२	
	विमा चिठी	-	-	

	साना पाकेट	-	१६	
	हुलाक दर्ता	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	१५९	५७	
	अन्धा साहित्य	-	-	
	बुक पोष्ट, छापा कागज	-	-	
ख.	पुलिन्दा	७३	-	
ग.	EMS By Land	-	-	
	EMS By Air	१४५	११	
जम्मा		७१२२	२६६	

३. हुलाक वस्तु निर्यात संख्या:

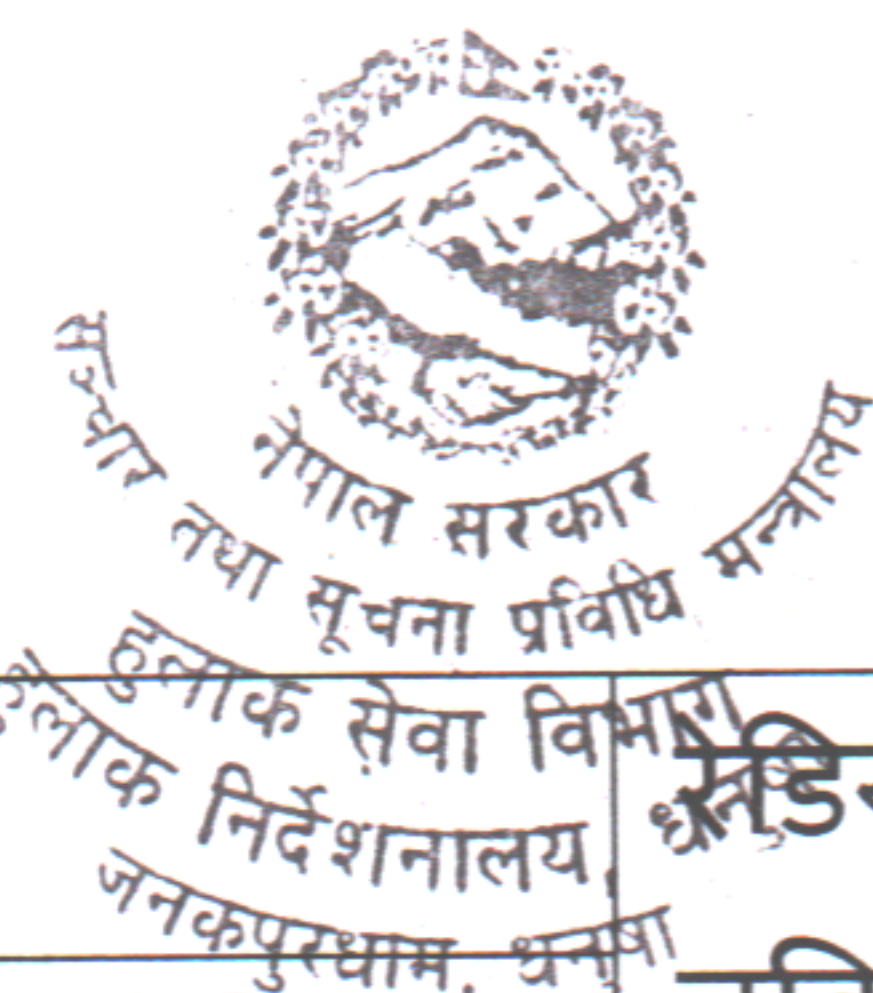
क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	आफ्नो जिल्लामा दर्ता भइ अन्य जिल्ला हुलाकको लागि चलान भएको(आन्तरिक)	आफ्नो जिल्लामा दर्ता भइ विदेशको लागि निर्यात भएको(वैदेशिक)	कैफियत
क.	साधारण चिठी	२६४	-	
	रजिष्ट्री चिठी	६४३३	६	
	विमा चिठी	-	-	
	साना पाकेट	-	-	
	हुलाक दर्ता	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	-	-	
	अन्धा साहित्य	-	-	
	बुक पोष्ट, छापा कागज	-	-	
ख.	पुलिन्दा	११	-	
ग.	EMS By Land	-	-	
	EMS By Air	५३	-	
जम्मा		६७६१	६	

4. हुलाक वस्तु वितरण संख्या:

क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	आफ्नै जिल्लामा दर्ता भई जिल्लाभित्र नै वितरण भएको	अन्ध सुचना प्रविधि मन्त्रालय, जिल्ला विकास विभाग, जनकपुरधाम, धनुषा प्राप्त भई वितरण भएको	विदेशबाट प्राप्त भई वितरण भएको	कैफियत
क.	साधारण चिठी	१३	५०८	१२४	
	रजिष्ट्री चिठी	५६००	६२३७	५२	
	विमा चिठी	-	-	-	
	साना पाकेट	-	-	१४	
	हुलाक दर्ता	-	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	-	१५९	५७	
	अन्धा साहित्य	-	-	-	
	बुक पोष्ट, छापा कागज	-	-	-	
ख.	पुलिन्दा	-	७३	-	
ग.	EMS By Land	१२	-	-	
	EMS By Air	-	१४५	११	
जम्मा		५६२५	७१२२	२५८	

5. डाँक थैला - आयात - १८७६ निर्यात - १८५५

७. राजश्व विवरण

महिना	हुलाक सेवा शुल्क			रेडियो/एफ.एम.	केवल	प्रशासनिक	अन्य
	टिकट विक्री	काउन्टर दर्ता	वैदेशिक पुलिन्दा	नविकरण वा रोयल्टी वापत आम्दानी	नविकरण वा रोयल्टी वापत आम्दानी	दण्ड जरिवाना जफत	
वैशाख	४०००००।	८३८६७।	५१०५।	-	-	-	
जेष्ठ	५०००००।	२१२९९०।	४३७५०।	-	-	-	
अषाढ	६०००००।	१९२४९५।	४०५।	-	-	-	

८. बजेट विनियोजन तथा खर्च विवरण

महिना	खर्च	बजेट	खर्च	बांकी	खर्च प्रतिशत	कैफियत
वैशाख	चालु	८,४०,१३,३४३।	५,०६,७४,५६४।	३,३३,३८,७७९।	६०.३१%	
	पूजिगत	२४,००,०००।	२३,१२,९८६।	८७,०१४।	९६.३७%	
जेष्ठ	चालु	८,४०,१३,३४३।	५,१८,७८,७७५।	३,२१,३४,५६८।	६२.७५%	
	पूजिगत	२४,००,०००।	२३,१२,९८६।	८७,०१४।	९६.३७%	
अषाढ	चालु	८,४०,१३,३४३।	६,४२,६२,७३३.०८	१,९७,५०,६०९.९२	७६.४९%	
	पूजिगत	२४,००,०००।	२३,६७,१६६।	३२,८३४।	९८.६%	

९. छापामाध्यम लोककल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशनको भुक्तानी रकम

पत्र पत्रिकाको संख्या	भुक्तानी रकम	कैफियत
४३	१,०२,१७,६८६।	अषाढ मसान्त सम्मको भुक्तानी ।
रेडियो/एफ.एम./टेलिभिजन संख्या: ९	१२,०६,९८८।	आ.व. २०८१/८२

➤ केबुलको संख्या: ७

➤ एफ.एम./रेडियोको संख्या : १२

➤ पत्र पत्रिकाको संख्या : ४३

१०. ऐन,नियम,विनियम वा निर्देशिकाको सुची:

हुलाक ऐन, २०१९

हुलाक नियमावली, २०२०

अतिरिक्त हुलाक नियमावली, २०३४

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५

छापा माध्यम लोककल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन मापदण्ड, २०८०

११. नियमित काम बाहेक यस त्रैमासिकमा सम्पन्न गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरू

क। कार्यालयको पश्चिमतर्फको पर्खाल निर्माण

ख। स्थानिय हुलाकका प्रतिनिधिहरूसंग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम

ग। बचत बैंक हस्तान्तरण प्रयोजनकालागि राष्ट्रिय बान्जिज्य बैंकसंग सम्झौता

घ। विभागसंगको सहकार्यबाट पालिका हुलाकका कार्यालय प्रमुखहरूलाई तालिम प्रदान

१२. सूचनाको हक अन्तर्गत सूचनाको हक माग्ने र पाउनेको विवरण : २०८१ वैशाख देखि अषाढ मसान्त सम्म सूचनाको हक अन्तर्गत लिखित सूचना माँग गरेको १ सूचना समयमै उपलब्ध गराईएको छ । समय समयमा चिठ्ठीपत्रको खोजतलासको लागि फोन, ईमेल र सामाजिक संजालबाट आवश्यक सूचना प्रदान गर्ने गरेको ।

(लाल झा)

सूचना अधिकारी